

Høidahls Quisling-bok:

RAPSODI OVER JØSSINGSYNET

Det beste som kan sies om Høidahls bok «Quisling - en studie i landssvik» er at den er en sammenfatning av alle de jøssingpåstander som er satt frem i løpet av de siste 43 år. Både hans litteraturhvisninger og hans opplysninger om hvem han har samarbeidet med, viser at dette er et partsinnlegg og ikke noe annet. Betegnende er at han i innledningen nevner Benjamin Vogts nederdrettede bok «Mennesket Vidkun og forræderen Quisling» som en av sine viktigste kilder. Det karakteriserer Høidahls verk helt fra begynnelsen av.

Ellers er det å si at boken er foreldet allerede i det øyeblikk den utkommer. Det er åpenbart at forfatteren enten er uvitende om eller fortier sentrale dokumenter som f.eks. *Entwurf Europa-pakt* og *Denkschrift über die russische Frage*. Et par setninger kan tyde på at han ihvertfall har vært borti utdrag av referatet av Quislings stormende samtale med Reichskommisariatsrepresentanter Hagemann og Neumann 16. april 1943, men han går ikke nærmere inn på dette referatet, som er uhyre viktig når det gjelder bedømmelsen av Quislings politikk.

Lavtliggende argumentasjonsform

Høidahl gir seg ut for å være vitenskapsmann, men hans ut-

trykksform er alt annet enn akademisk. Hele beretningen er holdt i en avskyelig ovenfra-og-nedad-tone som ytterligere understreker bokens karakter av partsinnlegg. Uavlatelig finner man sarkasmer og sleivspark som ikke har noe i en objektiv fremstilling å gjøre. Vi innskrenker oss til et eneste, men ufyselig eksempel. Han siterer følgende fra en NS lærebok: «Nå skal det gamle solkorssymbol på ny samle det norske folk om Norge og Gud.» Som kommentar til dette skriver han: «Gud ville her si Quisling». Kan man forfalkle til stort mer lavtliggende argumenter?

Uetterretteligheter

Ellers inneholder boken en lang rekke uetterretteligheter, halvsannheter og sannhetsfordreie utelatelser. Det ville trenge en hel bok for å påpeke dem alle sammen, men her er ihvertfall noen eksempler:

Høidahl skriver: «Det er heller ikke noe som tyder på at Nansen noensinne forsøkte å bruke sin innflytelse på vegne av sin yngre assistent». Hvor galt dette er, fremgår av Nansens brev til Quisling av 14/3 1925 med tilhørende anbefaling. Brevet er gjengitt i faksimile i boken «Quislings forsvarstale».

Om Quislings verk «Universismen» skriver han: «Den dag i dag er dette («Universistiske

strøtanker» som ble skrevet i fengslet) det eneste man vet om det han regnet som sitt livsverk». Det er ganske utrolig at denne «Quisling-spesialist» ikke vet at Quislings riktignok ufullførte, men like fullt meget omfattende manuskript i flere år har befunnet seg på Universitetsbiblioteket.

Om stortingskomiteén som skulle ta standpunkt til Quislings angrep på marxistpartiene i 1932, skriver Høidahl: «Komiteén ga derfor bare forsiktig støtte til Quislings beskyldninger». Senere sier han at «komiteén var kommet til den taktiske konklusjon at i alle fall enkelte av Quislings beskyldninger medførte riktighet». Samtiden hadde en ganske annen oppfatning. 27. juni 1932 slo f.eks. «Morgenbladet» komiteéns konklusjon opp over hele avisens førsteside med følgende overskrift: «QUISLING RETT I ALLE HØVEDPUNKTER». Og den etterfølgende tekst underbygger i høy grad denne påstanden.

Høidahl skriver: «For NS var valgresultatet (ved kommunevalget i 1934) i beste fall blandet». Sannheten er at der man deltok, hadde man stor, tildels meget betydelig fremgang i forhold til stortingsvalget i 1933.

Høidahls fremstilling av arbeidstjenestens historie før 1940 er helt skjev. Han fortier fullstendig Nasjonal Samlings me-

get betydelige innsats på dette område.

Flere uetterretteligheter

Høidahl gir inntrykk av at LO's motstand mot NS var total. Han fortier at fremtredende LO- og Arbeiderpartiledere (Halvard Olsen, Kåre Rein, Håkon Meyer og flere andre) ga NS lojal støtte under hele okkupasjonen.

Høidahl gir også inntrykk av at lærernes motstand var total. Han fortier at ca. 5 000 lærere ble stående i Lærersambandet. Senere meldte et tusentall seg inn, slik at sambandet omfattet omtrent halvparten av landets lærere.

Tross andre henvisninger til Maria Quislings dagbok fortier Høidahl hennes beretning om hvor rasende Quisling var på grunn av Terbovens angrep på Berggrav under Statsakten. Quisling ønsket ikke strid med kirken. Likeledes fortier Høidahl at det meget nær var kommet til en avtale mellom Kirken og NS, men at Terboven forpurret det. (Finn Størens forhandlinger.)

Høidahl hevder at det ikke er noen tvil om «at Quisling støttet arrestasjon og deportering som løsning på jødespørsmålet». Han føyer riktignok til: «Selv om bevisene ikke er helt klare, kan det være...». Det skal i sannhet sies at bevisene er uklare, ja. Høidahl har dem ihvertfall ikke.

Dette er ikke annet enn ren skittkasting. Det samme er tilfelle når han litt senere skriver: «Om Quisling på det tidspunkt var personlig kjent med hvilken skjebne som ventet de deporterte jødene, er et tolknings spørsmål». Tolkningsspørsmål, min hatt. Dette er historisk jøssingvitenskap på sitt aller beste.

Som en siste kuriositet: Høidahl hevder at rettssaken mot Quisling foregikk «i Frimurerlosjen i Stortingsgaten». Det riktige er som kjent at Logens storsal i nærheten av Festningsplassen ble benyttet, og det er uenkelig et helt annet sted.

Denne presumptive vitenskapsmanns etterrettelighet står altså noe tilbake å ønske.

Manglende forståelse av de store linjer

Enda verre er det at Høidahl ikke gjør det minste forsøk på å se de store linjer i Quislings politikk. Han hakker alt opp i usammenhengende småbiter.

At Quisling fra 1937 av vesentlig beskjefliget seg med utenriks-politikk, karakteriserer Høidahl som virkelighetsflukt. Det er en ganske utrolig påstand all den stund det nettopp var utenriks-politiske begivenheter som dominerte de sene tredveår og la grunnen til den katastrofe som senere skulle komme. Quisling så faren i øynene og advarte (Forts. side 6)

MÅNEDENS PERNILLE:

DEMONKRATIET

Gullet stormer inn langt tidligere på eftermiddagen enn antatt: «Har du spist middag?»

«Du sa jo at du ikke kom hjem til middag. Jeg har stilt den verste sulten.»

«Og jeg har delikatert meg med dagens rett på Frederikke. Kunne du tenke deg å bli med på stortingsgalleriet og høre litt på trontaledebatten?»

«Den er da ikke noe å høre på.»

«Jeg har lyst til å se Norges svar på Fetter Anton i aksjon.» Hun har det glimtet i øyet som forteller at nå kommer det noe.

«Fetter Anton?»

«Du kjøper da fortsatt nå og da Donald Duck, så du kjenner da Fetter Anton, denne arrogante, overlegne fetteren til Donald Duck som alltid dukker ham.»

«Jeg er fortsatt ikke helt med, men jeg er spent på hva som kommer.»

Det er tydelig at Gullet morer

seg. «Jeg skal sette deg på sporet. Den norske Fetter Anton er identisk med ham som er iferd med å utnevne seg selv til ny sjef for kringkastingen.»

Jeg ler. «Det var jo en skån-som innføring i materien. Ja, når du sier det, er jeg enig i betegnelsen. Har du suget den av eget bryst?»

«Vi spiste middag sammen tre-fire av oss. En kan si at det er resultatet av et gruppearbeide.»

Jeg ble med. Det var også min debut på stortingsgalleriet.

Galleriet var godt besøkt. Det samme kan en ikke si om stortings-salen. Vi holdt ut en halvannen times tid. Våre stortingsrepresentanter kom og gikk, men representanten Førde viste seg ikke hverken i salen eller på tale r stolen.

«Det ser ut til at vi forgjeves venter på gromgutten, Fetter Anton,» hvisket jeg. «Dette er kjedelig. Nå skeier vi ut og går og spiser litt på en rimelig res-

taurant. Jeg inviterer for jeg fikk tilbake skattepenger, mens du fikk baksmell på dine spar-somme inntekter på lørdagsjob-ben.»

Gullet anbefalte et sted der hun hadde vært noen ganger, og prisene var virkelig moderate.

Vi bestilte, og mens vi ventet på maten ga Gullet sin mening til kjenne om det hun betegnet som demonkratiet. Det er tydelig at min datters studier ikke er til hinder for personlig tankegang.

«Du innfører uttrykket demonkratiet. Er det også et resultat av gruppearbeid?»

«Ja», svarer Gullet, «men ikke avbryt meg, for da mister jeg tråden. Det er tanker som jeg tumlet med mens jeg satt opp på galleriet og hørte på dette tilgjorte munnhuggeriet. Hva er det som står i hodet på de fleste av dem der nede i salen? Er det folket som de skal være representanter for?»

Gullet la inn en kunstpause, og så kom det: «Med få unntagelser er det seg selv og sin egen karriere de tenker på. Det er det å bli gjenvalgt som er saken, gang på gang for til slutt å få tildelt en fremtredende stilling som belønning.»

Ny kunstpause. Gullet blir mer og mer ivrig. «Vi har fått politiske dynastier, en slags politisk adel, jeg trenger ikke å nevne navn. Du vet det like godt som jeg. Stortinget må få enda større makt, uttalte påtroppende kringkastingssjef for noen dager siden. Det eneste som snart kan tas fra oss er stemmeretten.»

«Kjeder jeg deg», spør hun.

«Nei, tvert om, fortsett.»

«Hva skal vi forresten med stemmeretten? Det er da partiene som bestemmer hva vi får lov å stemme på. Forskjellen på Sovjet og her er bare den at vi har valget mellom forskjellige partiers kandidater, og ikke

bare en. Partikrati kunne også være en betegnelse for den styreform vi har.»

Nok en kunstpause, denne er litt lengere. Hun fortsetter: «Det er ikke demokratiet som idé det er noen feil ved. Det er menneskene, som ser de store personlige muligheter ved å gå inn i politikken, det er noe i veien med. Se bare på statsministeren. Hun har tatt mål av seg til langt større posisjoner enn det å være statsminister i lille Norge.»

«Net», sier hun efter nok en kunstpause, «feilen er den at det er alt for lukrativt å nå toppen på det politiske plan. Men hvordan skal vi få avskaffet brødpolitikken?»

Maten kommer på bordet. «Det er ikke vanskelig å forstå at det er statsvitenskap du beskjefliget deg med for tiden,» sier jeg.

Pernille